

Motion till riksdagen 2005/06:N7

av **Per Bill m.fl. (m)**
med anledning av prop. 2005/06:27

Leveranssäkra elnät

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen begär att regeringen noggrant följer upp konsekvenserna av de i propositionen föreslagna reglerna.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om behovet av att detaljreglera elföretagen.

Regeringens förslag kommer för sent och är dåligt underbyggt

Regeringen föreslår i propositionen åtgärder som man menar skall driva fram en leveranssäker elöverföring. Dels föreslås ett lagstadgat funktionskrav, dels en i lag reglerad skyldighet för nätföretag att betala ersättning till elanvändare vid längre avbrott. Ersättningen skall vara schablonmässig och relateras till avbrottets längd.

I grunden instämmer vi i principerna bakom kraven på att elkunderna skall ha ersättning från elleverantörerna när den senare inte kan leverera vad kunden betalar för. Det är en rimlig ordning, som få bör kunna invända mot. Vi anser också att det är lämpligt att ha en schabloniserad ersättning för att begränsa processkostnaderna, samtidigt som det är viktigt att möjligheterna till ersättning för direkt skada finns kvar, framför allt i sådana fall då skadorna väsentligen överstiger schablonersättningen.

Regeringen verkar dock inte riktigt lita på sitt eget förslag, eftersom den ansats som ligger bakom kravet på ersättning vid leveransavbrott, en ansats som är rimlig i ett avreglerat elsystem, kompletteras med diverse detaljregleringar. Regeringen vill att branschen skall ta ansvar för elsäkerheten men ställer samtidigt detaljerade tekniska krav. Vi anser att detta för det första bryter mot intentionen bakom systemet med schablonersättningar. För det andra riskerar det att bli kostnadsdrivande och för det tredje kan det begränsa konkurrensen, genom att elleverantörer som hittar nya och kostnadsbesparande metoder att öka leveransstryggheten inte kan tillämpa dessa metoder. Vi anser att statens uppgift är att skapa ett väl fungerande ramverk, t.ex. avse-

Fel! Okänt namn på

ende vilken funktionalitet elkonsumenterna skall ha rätt att kräva. Men att dessutom detaljreglera elleverantörerna är onödigt, skapar byråkrati och krångel och riskerar att skada konsumenterna genom att kostnaderna höjs i onödan. Vi avvisar därför regeringens förslag på detta område. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Vi finner det också anmärkningsvärt att regeringen inte tagit initiativ till en översyn av elleverantörernas ansvar tidigare. Det är beklagligt att det skall krävas en naturkatastrof av den storleksordning som tidigare i år drabbade södra Sverige för att bryta regeringens senfärdighet. Regeringens saktfärdighet har också inneburit att det lagförslag som riksdagen tvingas ta ställning till bygger på ett bristfälligt underlag. Flera remissinstanser påpekar att det funktionskrav som föreslås införas kan bli mycket kostsamt för nätföretagen. Sådana ökade kostnader kommer självfallet att belasta konsumenterna. Det är också osäkert om den tidsperiod som regeringen anger innan dessa regler skall gälla är rimliga.

Vidare har de mindre nätföretagen framfört stark oro över vilka konsekvenser förslagen får. Inte minst kan ett litet nätföretag drabbas hårt utan egen förskyllan i de fall dess kunder drabbas av elavbrott på grund av fel som uppkommit i en annan del av nätet. Visserligen föreligger då en regressrätt gentemot ägaren till det nät som orsakat avbrottet, men behovet att betala avbrottsersättning kan ändå innebära en allvarlig likviditetspåfrestning innan regressfordran kan drivas in. De medlemsägda nätföretagen finner det också besynnerligt att man i praktiken kan tvingas undergräva företagens ekonomi genom att betala ersättning till de egna medlemmarna, trots att det är samma medlemmar som fattat beslut om vilken avvägning mellan leveranssäkerhet och höga nätinvesteringar som är önskvärd. Inte heller finns någon möjlighet att bedöma om de schablonmässiga sanktioner som regeringen föreslår är väl avvägda.

Samtidigt föreslår regeringen dels att det skall finnas möjlighet att ge dispens från funktionskravet, dels att skyldigheten att betala ersättning skall kunna jämkas i vissa fall. Vår gissning är att dessa förslag till undantag grundar sig i en insikt om att lagförslagen är dåligt genomtänkta. Eftersom regeringen inte vet vilka konsekvenser de föreslagna reglerna får, inför man en ”bakdörr” om de oönskade effekterna blir för besvärande. Ett sådant förfaringsätt öppnar för rättsosäkerhet och ökar dessutom risken för att propositionens syfte – ett leveranssäkert elnät – inte nås. Därmed ges ytterligare en illustration av hur Socialdemokraterna administrerar en regeringsmakt i förfall.

Sammanfattningsvis finns det en risk att kostnaden för konsumenterna, i form av höjda nätavgifter, blir betydande och att små nätbolag slås ut i onödan.

Mot denna bakgrund vill vi att riksdagen begär att regeringen noga följer vilka effekter de i propositionen föreslagna lagändringarna får. Särskilt bör beaktas vilka effekterna blir på elkonsumenternas nätkostnader, hur de mindre nätbolagen påverkas och hur möjligheterna till dispens och jämkning av ersättningar tillämpas.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 25 oktober 2005

Per Bill (m)

Ulla Löfgren (m)

Krister Hammarbergh (m)

Peter Danielsson (m)

Bengt-Anders Johansson (m)

Anne-Marie Pålsson (m)

Bertil Kjellberg (m)

Stefan Hagfeldt (m)